

1261

BIURO PROGRAMOWE
DZIAŁ OCEN I ANALIZ PROGRAMOWYCH

Opinie o programach wyborczych Telewizji Polskiej w czasie I tury wyborów.

Prawie wszyscy Polacy wskazują, że TVP to najważniejsze źródło ich informacji o wyborach, drugie w kolejności Polskie Radio wybrała przeszło połowa badanych. Te dwie instytucje publiczne jednocześnie dostarczają najwięcej informacji oraz najbardziej wiarygodnych.

Program I TVP częściej uznają za najlepsze źródło informacji o kampanii osoby starsze powyżej sześćdziesiątego roku życia, mieszkańcy wsi, osoby z podstawowym wykształceniem oraz rolnicy, emeryci i renciści a także osoby z rodzin będących w złej sytuacji materialnej.

Program II TVP lepiej informuje niż pozostałe stacje tv częściej według czterdziestolatków i pięćdziesięciolatków, osób z wyższym wykształceniem oraz pracowników umysłowych bez wyższego wykształcenia a także osób w dobrej sytuacji materialnej.

Blisko trzy czwarte badanych ocenia, iż TVP poświęca kandydatom i wyborom wystarczającą ilość czasu.

Blisko dwie piąte Polaków deklaruje, iż z zainteresowaniem śledziło programy wyborcze, ale jednocześnie co piąty respondent deklaruje, że w ogóle ich nie oglądał.

Dwie trzecie badanych Polaków twierdzi, że TVP stwarza wszystkim kandydatom jednakowe szanse wypowiedzi.

Warszawa, listopad 1995

Tocząca się kampania wyborcza a szczególnie jej przebieg w telewizji jest przedmiotem powszechnego zainteresowania.

Co sądzą o niej widzowie, jak oceniają kampanię prezentowaną w telewizji? - to temat sondy przeprowadzonej na zlecenie Biura Programowego TVP S.A.¹ Wiedza o źródłach informacji o kampanii prezydenckiej i postrzeganie ich wiarygodności przez społeczeństwo jest istotnym elementem jej oceny. Telewizja Polska i stacje prywatne nadają specjalne programy wyborcze, ale informacje o kandydatach i wyborach zawarte są także, a może przede wszystkim w programach informacyjnych i publicystycznych. W ocenie programów wyborczych istotniejsze niż kryterium ilościowe - poziom oglądalności jest kryterium jakościowe - postrzeganie obiektywizmu pokazywania poszczególnych kandydatów, ich równego dostępu do telewizji oraz satysfakcja widzów ze sposobu prowadzenia tych programów. Pytania dotyczące tych kwestii postawiono respondentom w sondażu.

Źródła informacji o kandydatach i wyborach

W jaki sposób ludzie realizują potrzebę bycia poinformowanym, gdzie poszukują wiedzy o kandydatach i wyborach prezydenckich? Oczekiwać można, że telewizja stanowi podstawowe jej źródło, pytaniem jedynie jest, jak dużą zyskuje przewagę nad innymi mediami i sposobami pozyskiwania informacji.

Skąd przede wszystkim czerpie Pan(i) informacje o zbliżających się wyborach prezydenckich w Polsce i kandydatach na prezydenta? (wszystkie właściwe odpowiedzi)

dane w proc. N=1201

z programów Telewizji Polskiej	95
z programów Polskiego Radia	58
z rozmów z ludźmi	38
z codziennych gazet lokalnych	28
z codziennych gazet centralnych	27
z prywatnych stacji telewizyjnych	16
z prywatnych rozgłośni radiowych	15
z tygodników	14
ze specjalnych ulotek, afiszy, plakatów wyborczych	11
ze źródeł kościelnych	8
ze spotkań z kandydatami, zebrań, festynów wyborczych	2
z jeszcze innych źródeł	2
trudno powiedzieć	1

¹ Badanie przeprowadził OBOP w dniach 21-24 października '95r. na reprezentatywnej próbie mieszkańców Polski powyżej 15 roku życia. Zrealizowano 1201 wywiadów. Błąd statystyczny dla tej wielkości próby wynosi +/-3%.

Dane przedstawiają istniejącą w społeczeństwie hierarchię źródeł informacji. Niezaprzeczalnie dominującą w tym względzie pozycję zajmuje telewizja publiczna.

Prawie wszyscy Polacy wskazują, że TVP to najważniejsze źródło ich wiedzy, drugie w kolejności Polskie Radio wybrała przeszło połowa badanych.

Ciekawe, iż dla ponad jednej trzeciej Polaków istotnym sposobem uzyskiwania informacji o kampanii są rozmowy z ludźmi.

Natomiast na gazety powołuje się jedna czwarta ankietowanych.

Media prywatne (telewizja i radio) przegrały rywalizację zarówno z publicznymi nadawcami, jak i prasą. Na kilka dni przed wyborami nie liczyły się ulotki, reklama uliczna oraz spotkania przedwyborcze. Także źródła kościelne uzyskały niewiele wskazań.

Tak wyraźnie określona przewaga telewizji publicznej nakłada na nią szczególną odpowiedzialność za rodzaj i jakość dostarczanych informacji.

Zależności ze zmiennymi społeczno-demograficznymi wskazują, które grupy społeczne są bardziej niż inne zorientowane na poszczególne środki przekazu.

W przypadku telewizji publicznej brak takich zależności potwierdza raz jeszcze jej dominującą rolę - jest ona w jednakowym stopniu dla wszystkich podstawowym źródłem wiedzy.

Polskie Radio ma większe znaczenie dla rolników i prywatnych przedsiębiorców.

Z codziennych gazet częściej niż inni czerpią informacje o kampanii czterdziestolatkowie, osoby z wyższym wykształceniem i mieszkańcy miast powyżej 500 tys. mieszkańców.

Natomiast rozmowy z ludźmi podczas których dyskutuje się i wymienia informacje o kandydatach i wyborach częściej preferowane są przez dwudziestolatków, rolników, emerytów i rencistów.

Informacyjność i wiarygodność źródeł wiedzy o wyborach

W kolejnym pytaniu sondy poproszono respondentów o wskazanie, z którego źródła czerpią najwięcej informacji. Uzyskane odpowiedzi ponownie wskazują na znaczenie telewizji publicznej jako najważniejszego "dostarczyciela" informacji.

Trzykrotnie rzadziej było wymieniane Polskie Radio i prasa codzienna.

Wyraźnie zmalała, sześciokrotnie rola rozmów z ludźmi. Pozostałe źródła informacji o wyborach uzyskały minimalne wskazania.

Na pytanie "Które z tych źródeł informuje o wyborach prezydenckich Pana(i) zdaniem w najbardziej wiarygodny sposób?" dwie trzecie Polaków stwierdziło, iż jest to Telewizja Polska.

Co piąty badany darzy największym zaufaniem informację Polskiego Radia.

Inne źródła informacji są najbardziej wiarygodne dla niewielkiej grupy badanych.

dane w proc. N=1201

Które z tych źródeł Pana(i) zdaniem dostarcza o wyborach prezydenckich :	najwięcej informacji	najbardziej wiarygodnych
z programów Telewizji Polskiej	81	66
z programów Polskiego Radia	23	21
z codziennych gazet centralnych	9	6
z codziennych gazet lokalnych	8	5
z rozmów z ludźmi	6	3
z prywatnych rozgłośni radiowych	4	4
z prywatnych stacji telewizyjnych	3	5
z tygodników	2	2
ze specjalnych ulotek, afiszy, plakatów	1	1
ze źródeł kościelnych	0	2
ze spotkań z kandydatami, zebrań, festynów	0	1
z jeszcze innych źródeł	0	0
trudno powiedzieć	1	8

Porównanie wielkości odsetka odpowiedzi na pytania o informacyjność i wiarygodność źródeł informacji wskazuje, że chociaż TVP w obu hierarchiach ma dominującą pozycję, to jednak spośród wszystkich źródeł najwięcej traci na wiarygodności.

Najwięcej czerpiąc informacji za pośrednictwem telewizji publicznej odbiorcy ujawniają najczęściej wobec niej krytyczną postawę.

Przekonanie, iż telewizja publiczna dostarcza najbardziej wiarygodnych informacji o kandydatach i wyborach w mniejszym natężeniu niż u innych występuje wśród mieszkańców dużych miast i osób z wyższym wykształceniem.

Najlepiej informujący program telewizyjny

Badanych poproszono o wybranie spośród wszystkich polskich stacji telewizyjnych jednej, która ich zdaniem najlepiej informuje o kandydatach i wyborach.

Połowa ankietowanych za najlepszy program pod tym względem uznała Jedynekę, zaś jedna trzecia wybrała Dwójkę. PolSat zdobył uznanie co dziesiątego badanego.

Gdyby mógł(a) Pan(i) odbierać tylko jeden program telewizyjny, to który by Pan(i) wybrał(a), jako najlepsze źródło informacji o wyborach prezydenckich?

dane w proc. N=1201

Program I TVP	50
Program II TVP	32
PolSat	11
program regionalny TVP	1
program satelitarny TVP - TV Polonia	1
Polonia 1	1
inną stację	0
trudno powiedzieć	5

Program I TVP częściej niż inni uznają za najlepsze źródło informacji o kampanii osoby starsze powyżej sześćdziesiątego roku życia, mieszkańcy wsi, osoby z podstawowym wykształceniem oraz rolnicy, emeryci i renciści a także osoby z rodzin będących w złej sytuacji materialnej.

Program II TVP lepiej informuje częściej według czterdziestolatków i pięćdziesięciolatków, osób z wyższym wykształceniem oraz pracowników umysłowych bez wyższego wykształcenia a także osób w dobrej sytuacji materialnej.

Natomiast zwolennicy PolSatu to częściej dwudziestolatkowie, osoby z zasadniczym zawodowym wykształceniem oraz mieszkańcy średnich (100-500 tys.) i dużych miast (powyżej 500 tys.).

Najlepiej informujący program radiowy

Polskie Radio wymieniane jako drugie w kolejności, po telewizji publicznej, źródło informacji, jak wskazują poniższe dane zawdzięcza swoją pozycję Programowi I PR - 42% Polaków uznało ten program za najlepiej informującą stację radiową. Znaczny odsetek respondentów (15%) nie porafił dokonać wyboru takiej stacji. Tyle samo badanych, około jednej dziesiątej, wskazało radio RMF co Trójkę oraz programy regionalne PR.

Gdyby mógł(a) Pan(i) odbierać tylko jeden program radiowy, to który by Pan(i) wybrał(a), jako najlepsze źródło informacji o wyborach prezydenckich?

dane w proc. N=1201

program I Polskiego Radia	42
program radia RMF	11
program III Polskiego Radia	10
program regionalny Polskiego Radia	9

program Radia Zet	7
inną stację	4
program Radia Maryja	2
program II Polskiego Radia	1
program Polskiego Radia BIS	0
trudno powiedzieć	15

Badani, którzy uznają program I PR za najlepsze źródło informacji o kampanii to częściej osoby starsze powyżej sześćdziesiątego roku życia, rolnicy, emeryci i renciści, mieszkańcy wsi, osoby z podstawowym wykształceniem oraz osoby deklarujące złą sytuację materialną swojej rodziny.

Z kolei ludzie młodzi do trzydziestego roku życia, uczniowie i studenci pod względem informacyjności bardziej cenią radio RMF.

Opinie o telewizyjnych programach wyborczych

Blisko dwie piąte Polaków z zainteresowaniem śledziło programy wyborcze, ale jednocześnie co piąty respondent deklaruje, że w ogóle ich nie oglądał. Największą grupę (44%) stanowią okazjonalni widzowie.

Czy ogląda Pan(i) w telewizji specjalne programy przedstawiające kandydatów na prezydenta? dane w proc. N=1201

oglądam z uwagą, zainteresowaniem	38
oglądam niezbyt uważnie, przypadkowo	44
w ogóle nie oglądam	18
trudno powiedzieć	0

Programy wyborcze oglądają z zainteresowaniem częściej mężczyźni, osoby starsze powyżej pięćdziesiątego roku życia, osoby z wyższym wykształceniem, prywatni przedsiębiorcy oraz deklarujący centrolewicowe bądź prawicowe poglądy polityczne.

Nie oglądają w ogóle tych programów częściej kobiety, młodzież do 19 lat, osoby z podstawowym wykształceniem, rolnicy, uczniowie i studenci oraz bezrobotni, mieszkańcy wsi a także osoby o niesprecyzowanych poglądach politycznych.

Badanych poproszono o deklaracje dotyczące oglądania konkretnych programów. Programy wyborcze nadawane w Jedyńce i Dwójce cieszą się zbliżonym zainteresowaniem.

Jedna czwarta badanych stwierdziła, że ogląda prawie każde wydanie "Kilku trudnych pytań", a ponad jedna piąta program "Kandydaci w Dwójce". Połowa badanych ma rzadki kontakt z tymi programami, pozostali ich nie oglądają.

Najmniejszą widownię miał program PolSatu - "Debata prezydencka", którego ponad jedna trzecia respondentów w ogóle nie oglądała.

Powyższe dane, o czym należy pamiętać mówią o deklaracjach widzów. Są przede wszystkim określeniem ich zwyczajów i preferencji w zakresie odbioru programów niż dokładną informacją o wielkości widowni. Tę ostatnią zapewnia jedynie systematyczny pomiar audytorium telewizyjnego. W czasie prowadzenia sondażu widownia "Kilku trudnych pytań" wynosiła 20-21%, zaś programu "Kandydaci w Dwójce" wahała się między 10 a 19%.

Jak często ogląda Pan(i) następujące programy wyborcze nadawane w telewizji?

dane w proc. N=1201

	każdy lub prawie każdy	od czasu do czasu	bardzo rzadko, wyjątkowo	nie oglądam wcale	trudno powiedzieć
Kilka trudnych pytań	24	32	21	21	2
Kandydaci w Dwójce	22	32	20	24	2
Debata prezydencka	10	25	26	37	3

Program "Kilka trudnych pytań" ma podobną strukturę odbiorców, jak program "Kandydaci w Dwójce". Prawie każde wydanie oglądane jest częściej przez osoby starsze powyżej pięćdziesiątego roku życia, osoby z wyższym wykształceniem, prywatnych przedsiębiorców, emerytów i rencistów oraz osoby deklarujące centrolewicowe poglądy polityczne.

W pytaniu otwartym poproszono badanych o wymienienie tylko jednego najchętniej oglądanego programu. "Kandydaci w Dwójce" zyskał nieznacznie więcej zwolenników niż program Jedynki "Kilka trudnych pytań". Podkreślić należy fakt, iż blisko jedna czwarta widzów nie znajduje takiego tytułu, któryby najchętniej oglądała

Który z tych programów przedstawiających kandydatów ogląda Pan(i) najchętniej?

(tylko jeden tytuł programu)

dane w poc. N=1201

Kandydaci w Dwójce	35
Kilka trudnych pytań	30
Debata prezydencka	4
informacje o kandydatach -	
- (bez podania tytułu programu)	3
inne odpowiedzi	4
trudno powiedzieć	24

Chcąc poznać bardziej szczegółowe opinie widzów o głównych programach wyborczych telewizji publicznej poproszono o ustosunkowanie się wobec stwierdzeń dotyczących sposobu ich prowadzenia.

Ponad dwie trzecie badanych pozytywnie ocenia przygotowanie do rozmowy dziennikarzy programu "Kilka trudnych pytań" oraz dbałość o uzyskanie rzetelnych informacji a także dociekliwość stawianych pytań. Ponad połowa respondentów uważa, że dziennikarze w tym programie dbają o swój wizerunek, chcą sami dobrze wypaść.

Czy Pana(i) zdaniem dziennikarze w programie "Kilka trudnych pytań" nadawanym w I TVP ?

dane w proc. N=1201

	zdecydo- wanie tak	raczej tak	raczej nie	zdecydo- wanie nie	trudno powiedzieć/nie oglądam
są dobrze przygotowani do rozmowy	22	46	5	1	26
dbają o to, aby widz został rzetelnie poinformowany	20	45	7	1	27
stawiają wystarczająco dociekliwe pytania	25	38	10	1	26
chcą sami dobrze wypaść	21	38	11	3	27

Opinie o programie "Kandydaci w Dwójce" są niemal identyczne, jak te o programie Jedyńki. W ocenie widzów programy te zasadniczo nie różnią się, ani sposobem prowadzenia ani charakterem prezentowanego dziennikarstwa.

Czy Pana(i) zdaniem dziennikarze w programie "Kandydaci w Dwójce" nadawanym w II TVP ?

dane w proc. N=1201

	zdecydo- wanie tak	raczej tak	raczej nie	zdecydo- wanie nie	trudno powiedzieć/nie oglądam
są dobrze przygotowani do rozmowy	27	39	3	1	30
dbają o to, aby widz został rzetelnie poinformowany	23	40	5	2	30
stawiają wystarczająco dociekliwe pytania	28	36	5	1	30
chcą sami dobrze wypaść	18	36	12	2	32

Blisko trzy czwarte badanych ocenia, iż TVP poświęca kandydatom i wyborom wystarczającą ilość czasu. Wśród pozostałych więcej niezadowolonych jest z niedostatku informacji (12%) niż z ich nadmiaru (8%).

Jak Pan(i) ogólnie ocenia czy Telewizja Polska poświęca sprawie wyborów tyle czasu ile trzeba, czy też może za mało lub za dużo? dane w proc. N=1201

za mało	13
za dużo	8
tyle ile trzeba	72
trudno powiedzieć	7

Najbardziej usatysfakcjonowni z ilości czasu, jaki TVP poświęca sprawie wyborów są dwudziestolatkowie, inteligencja i pracownicy umysłowi bez wyższego wykształcenia, rolnicy oraz osoby w dobrej sytuacji materialnej. Żadna z grup społeczno-demograficznych nie odczuwa bardziej niż inne niedostatku bądź nadmiaru informacji o wyborach.

Kandydaci w Telewizji Polskiej - równość dostępu

Jak telewizja publiczna spełnia, w ocenie badanych, kryterium równego dostępu kandydatów do telewizji.

Dwie trzecie badanych Polaków twierdzi, że TVP stwarza wszystkim kandydatom jednakowe szanse wypowiedzi.

Czy Pana(i) zdaniem Telewizja Polska daje jednakowe możliwości wypowiedzi wszystkim kandydatom na prezydenta? dane w proc. N=1201

tak, wszyscy kandydaci mają jednakowe możliwości wypowiedzi	68
nie, niektórym kandydatom Telewizja Polska daje większe, a innym mniejsze możliwości wypowiedzi	18
trudno powiedzieć	14

Przekonane o równości dostępu do telewizji częściej są osoby z zasadniczym zawodowym wykształceniem oraz rolnicy.

Zaś brak takiej równości w TVP częściej niż inni postrzegają osoby z wyższym wykształceniem, prywatni przedsiębiorcy, mieszkańcy dużych miast oraz osoby o centrolewicowych poglądach politycznych.

Badanych negatywnie oceniających równość dostępu do telewizji publicznej poproszono o wymienienie tych kandydatów, którzy mają mniejsze bądź większe możliwości wypowiedzi.

Zdecydowana większość krytykujących - prawie dwie trzecie wskazała, iż L. Wałęsa ma większe możliwości wypowiedzi niż pozostali. Taką opinię dwie piąte respondentów wyraża w stosunku do A. Kwaśniewskiego, a jedna trzecia wobec H. Gronkiewicz-Waltz.

Mniejsze szanse wypowiedzi, zdaniem około jednej piątej badanych niezadowolonych z równości dostępu do telewizji, mają L. Bubel, J. Pietrzak i K. Piotrowicz.

w proc. N=223

Którzy kandydaci mają w TVP możliwości wypowiedzi:	większe	mniejsze
Lech Wałęsa	70	3
Aleksander Kwaśniewski	42	12
Hanna Gronkiewicz -Waltz	30	1
Jacek Kuroń	8	6
Tadeusz Zieliński	7	12
Waldemar Pawlak	4	5
Janusz Korwin-Mikke	3	6
Marek Markiewicz	3	5
Leszek Moczulski	2	3
Lech Kaczyński	1	5
Tadeusz Koźluk	1	11
Andrzej Lepper	1	14
Jan Olszewski	1	12
Jan Pietrzak	1	18
Leszek Bubel	1	22
Bogdan Pawłowski	0	11
Kazimierz Piotrowicz	0	17
trudno powiedzieć	5	9

Jak widzowie postrzegają częstotliwość pojawiania się na ekranie telewizji publicznej kandydatów zajmujących najwyższe pozycje w rankingach przedwyborczych?

Dwie trzecie badanych (w przypadku L. Wałęsy nieco mniej) ocenia, iż poszczególni kandydaci pokazywani są w TVP tyle ile trzeba.

Jedna czwarta ankietowanych uważa, iż L. Wałęsę pokazuje się za często. Około jednej piątej ma takie odczucie w przypadku osoby A. Kwaśniewskiego i H. Gronkiewicz-Waltz.

Podobnie liczna grupa - co piąty badany - uważa, że T. Zieliński za rzadko pojawia się na ekranie Telewizji Polskiej.

**Czy Pana(i) zdaniem Telewizja Polska pokazuje niżej wymienionych polityków
tyle ile trzeba, czy też może za mało lub za dużo?**

dane w proc. N=1201

	tyle trzeba	ile za mało	za dużo	trudno powiedzieć
J. Kuronia	68	15	8	9
W. Pawlaka	66	15	9	10
H. Gronkiewicz-Waltz	63	10	18	9
T. Zielińskiego	63	20	6	11
A. Kwaśniewskiego	62	11	19	8
L. Wałęsę	58	9	24	9

Krytyczne poglądy co do równości pokazywania kandydatów w telewizji publicznej szczególnie silnie ujawniają się wśród określonych grup badanych.

H. Gronkiewicz-Waltz, A. Kwaśniewskiego i L. Wałęsę pokazywani są za często w TVP w opinii pewnych grup społeczno-demograficznych. Natomiast obecność pozostałych polityków nie postrzegana jest częściej w ten sposób przez żadną grupę.

Telewizja publiczna za dużo miejsca poświęca osobie H. Gronkiewicz-Waltz częściej zdaniem inteligencji i pracowników umysłowych bez wyższego wykształcenia, prywatnych przedsiębiorców, mieszkańców dużych miast i osób o lewicowych i centrolewicowych poglądach politycznych.

Pogląd, iż A. Kwaśniewski za bardzo jest eksponowany częściej wyraża inteligencja, osoby z wyższym wykształceniem oraz deklarujące prawicowe i centroprawicowe poglądy polityczne.

L. Wałęsa zbyt często gości na ekranie zdaniem młodzieży do 19 lat, uczniów i studentów, inteligencji i prywatnych przedsiębiorców a także osób o lewicowych i centrolewicowych poglądach politycznych.

Jacy badani sądzą, że telewizja publiczna za mało poświęca czasu poszczególnym politykom?

J. Kuroń za rzadko pokazywany jest częściej w opinii inteligencji i osób o centrolewicowych poglądach politycznych.

TVP za mało pokazuje L. Wałęsę częściej zdaniem pięćdziesięciolatków i osób o prawicowych poglądach politycznych.

Osoba T. Zielińskiego za mało ukazuje się na ekranie TVP częściej zdaniem osób z wyższym wykształceniem, inteligencji i osób o centrolewicowych poglądach politycznych.

A. Kwaśniewskiemu TVP poświęca za mało czasu zdaniem osób o lewicowych i centrolewicowych poglądach politycznych.

Natomiast żadna z grup nie uważa, iż H. Gronkiewicz-Waltz za rzadko obecna jest w telewizji publicznej.

Opinie o czasie poświęconym przez TVP na pokazywanie W. Pawłaka są zbliżone wśród wszystkich grup badanych.

Obiektywizm prezentowania kandydatów

Zdecydowana większość badanych zadowolona jest z obiektywizmu przedstawiania kandydatów. Najmniej, choć i tak przeszło połowa, wyraża taką opinię w odniesieniu do L. Wałęsy i H. Gronkiewicz-Waltz.

Blisko jedna trzecia ankietowanych Polaków ocenia, iż TVP upiększa obraz H. Gronkiewicz-Waltz, a jedna czwarta wyraża taką opinię o sposobie pokazywania L. Wałęsy.

Blisko jedna piąta badanych uważa, iż telewizja publiczna przedstawia również zbyt upiękuszony wizerunek osoby A. Kwaśniewskiego, chociaż jednocześnie, zdaniem co dziesiątego badanego, TVP jest także zbyt krytyczna w prezentowaniu jego kandydatury.

Takie samo pytanie zadano respondentom w lipcu, na wstępie do kampanii wyborczej - dane zawarto w tabeli.

Czy Pana(i) zdaniem TVP przedstawia tych polityków w sposób prawdziwy, czy też może zbyt krytyczny lub zbyt upiękuszony?

dane w proc.

TVP pokazuje w sposób:	prawdziwy		zbyt krytyczny		zbyt upiękuszony		trudno powiedzieć	
	VII	X	VII	X	VII	X	VII	X
J. Kuronia	66	70	7	5	15	12	12	13
T. Zielińskiego	63	70	6	6	7	7	24	17
W. Pawłaka	-	65	-	8	-	11	-	16
A. Kwaśniewskiego	55	58	13	11	16	18	16	13
L. Wałęsę	46	54	14	6	31	26	10	14
H. Gronkiewicz-Waltz	63	51	4	3	15	31	18	15

Porównanie wyników tych dwóch sondaży pokazuje, iż w ocenie widzów wzrósł obiektywizm prezentacji kandydatów, z jednym wyjątkiem - obecnie mniej badanych niż w lipcu (o 12%) ocenia jako prawdziwy obraz H. Gronkiewicz-Waltz i jednocześnie dwa razy więcej widzów uważa, że telewizja publiczna pokazuje jej osobę w zbyt upiękuszony sposób.

Zmianie uległ też odbiór kreowanego przez TVP wizerunku L. Wałęsy - mniej osób postrzega jego obraz zarówno jako krytyczny (o 8%), jak i upiękuszony (o 5%). Natomiast więcej osób jest przekonanych do obiektywizmu telewizyjnego wizerunku tego polityka.